

Správa o činnosti Štátneho archívu v Bytči, pobočka Považská Bystrica v roku 2011

PERSONÁLNE OBSADENIE

V pobočke archívu Považská Bystrica v roku 2011 pracovali 4 štátni zamestnanci – traja s vysokoškolským (1 v 8. platovej triede, 2 v 6. PT) a jeden s úplným stredoškolským vzdelaním (4. PT), ktorí odpracovali 855 pracovných dní.

ODBORNÉ ARCHÍVNE ČINNOSTI

Predarchívna starostlivosť na úseku archívov a archívnych dokumentov

Vyčerpalo sa na ňu 23,5 dňa, z čoho 19,5 dňa na výkon štátneho odborného dozoru (22 orgánov štátnej správy a samosprávy), 2 dni na preberanie 13,49 bm (bežného metra) archívnych dokumentov. Spisy o fonde sa viedli 2 dni.

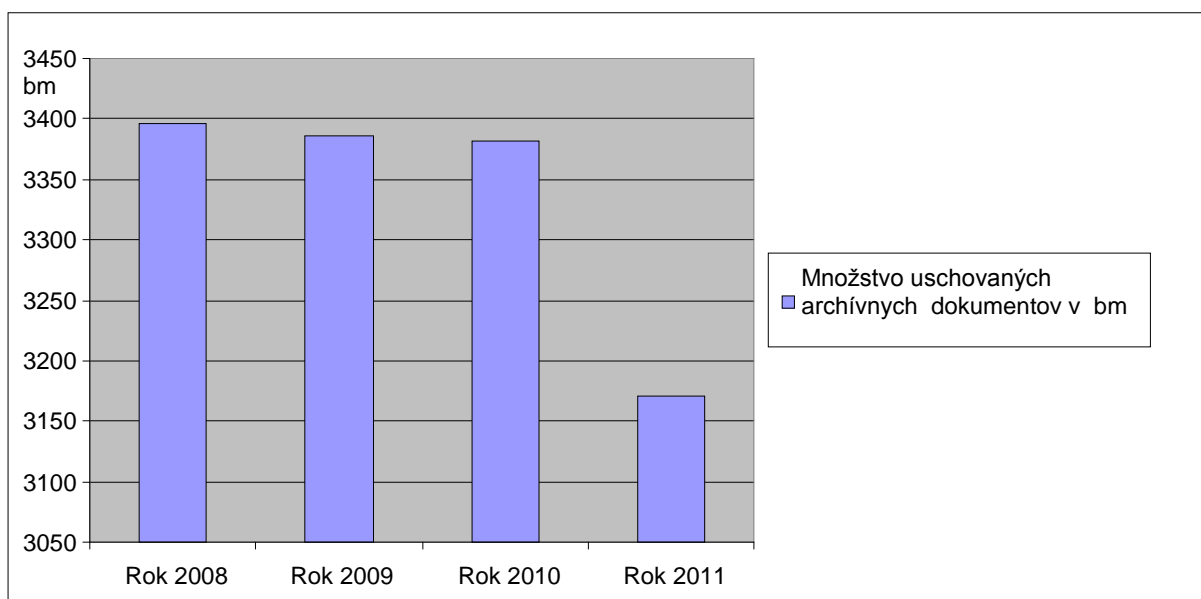
Úseku správy registratúry, t.j. posudzovaniu 107 predložených a schválených návrhov na vyradenie registratúrnych záznamov – z nich sa 6 vrátilo na opravu, schváleniu 33 registratúrnych poriadkov a plánov orgánov, organizácií, firiem a zariadení a 25 metodickým inštruktážam bolo venovaných 35 dní.

Evidencia archívneho dedičstva SR

V pobočke bolo na začiatku roku uschovaných 3188,76 bm archívnych dokumentov z činnosti 681 pôvodcov, na konci roka 3143,43 bm.

Úbytok 45,33 bm archívnych dokumentov bol spôsobený vnútorným vyradovaním, pri ktorom sa odstránili multiplikáty, spisové dosky, prázdne listy, bezvýznamné dokumenty a pod.

Na vedenie evidenčných listov systéme A fondy, ich priebežnú úpravu a aktualizáciu údajov a dopĺňanie bolo vyčerpaných 20 pracovných dní.

Ochrana archívnych dokumentov

V účelovej budove archívu postavenej v roku 1988 je kapacita regálov 3480 bm, z toho je 120 bm voľných. V týždňových intervaloch sa sleduje a eviduje teplota a vlhkosť v depotoch, prevzaté archívne dokumenty sa mechanicky čistia, ukladajú do archívnych škatúľ a umiestňujú v archívnych skladoch. V tomto roku bolo presunutých 250 bm archívnych dokumentov z prenajatých priestorov do budovy archívu, v ktorej sa po niekoľkých rokoch vďaka vnútornému vyradovaniu sprístupňovaných fondov vytvorila v skladoch dostatočná kapacita.

Spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov –

- najdôležitejšia časť činnosti archívu. Prevzaté archívne fondy je potrebné usporiadať, prebytočné a bezvýznamné dokumenty vyradiť, ostatné usporiadať, inventarizovať, prípadne katalogizovať alebo vyhotoviť registre ako archívne pomôcky. Takto spracovaný archívny fond sa v súčasnosti eviduje pomocou programu BACH - inventáre. Archív na tieto práce, vrátane posudzovania analytických archívnych pomôcok a vyhotovenia čístopisov spotreboval 264 pracovných dní, pričom všetkým štyrom pracovníkom prešlo cez ruky 75,72 bm archívnych dokumentov. Bolo sprístupnených 53,90 bm archívnych dokumentov desiatich archívnych fondov – prednostne sa sprístupňujú fondy orgánov štátnej správy a samosprávy – t.j. mestských a miestnych národných výborov a súdu, ktoré sú klientmi i bádateľmi najviac vyhľadávané

Archívne fondy sprístupnené prostredníctvom programu BACH-inventáre :

A.XXV.1	Mestský národný výbor Dubnica n. Váhom	1945 – 1990	30,5 bm
A.XXV.3	Miestny národný výbor Horovce	1946 – 1990	4,08 bm
A.XXV.3	Miestny národný výbor Kolačín	1947 - 1971	1,08 bm
A.XXV.3	Miestny národný výbor Kostolec	1951 - 1990	1,08 bm
A.XXV.3	Miestny národný výbor Kopec	1951 - 1968	0,96 bm
A.XXV.3	Miestny národný výbor Košecké Rovné	1945 - 1979	3 bm
A.XXV.3	Miestny národný výbor Košecké Podhradie	1947 - 1990	5,64 bm
A.XXV.3	Miestny národný výbor Košeca	1945 -1990	7,56 bm

Pre urýchlenie vyhľadávania dedičských záležitostí bolo formou registra ako archívnej pomôcky sprístupnených 4,08 bm spisov Okresného súdu Ilava z rokov 1930 – 1937.

Prístup k archívnym dokumentom (bádateľská a správna agenda)

Táto kapitola je najnáročnejšia na čas, keďže spočíva vo vyhľadávaní, predkladaní a spätnom zakladaní archívnych dokumentov pre potreby bádateľov a klientov.

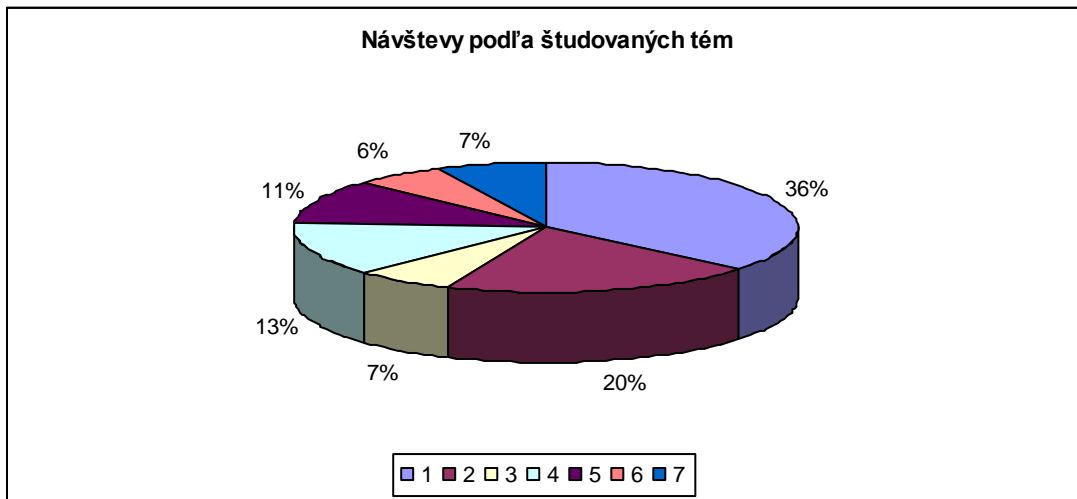
V roku 2011 archív navštívilo 99 bádateľov, z toho 93 domácich a 6 zahraničných. Uskutočnilo sa 275 bádateľských návštev, z toho 7 zahraničných. Za účelom štúdia histórie prišlo 95 bádateľov, pre iný účel prišli 4 bádatelia.

Témy podľa časového rámca možno rozdeliť do viacerých kategórií, spravidla najviac ich je z rokov 1918 – 1945 a po roku 1945 – bolo uskutočnených 203 návštev.

Záujemcovia o historické štúdium prichádzajú najčastejšie kvôli regionálnym dejinám

(99 návštev), ale aj kvôli genealógii (56), dejinám hospodárstva (18), dejinám školstva, mládeže a športu (36), dejinám vojenstva a odboja (31), dejinám umenia a architektúry (16), národnostnej politike, dejinám zdravotníctva, dejinám literatúry, jazyka a knihovníctva.

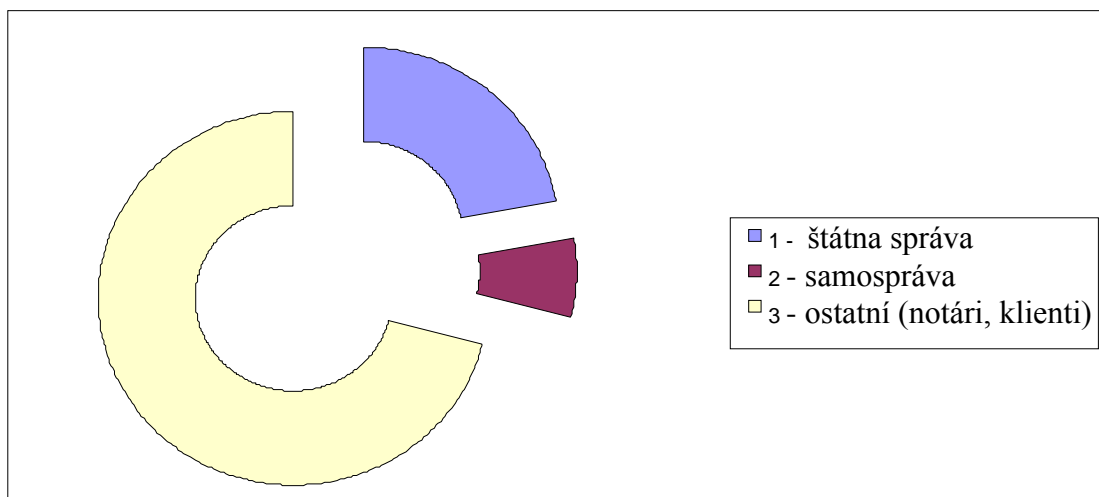
Najvyužívanejšie sú fondy okresných úradov, obvodných notárskych úradov, spolkov, spoločenských organizácií, okresných, mestských a miestnych národných výborov. Bádateľom bolo venovaných 123 pracovných dní.

1. Regionálne dejiny
2. Genealógia
3. Hospodárske dejiny
4. Dejiny školstva, mládeže, športu
5. Dejiny vojenstva a odboja
6. Dejiny umenia a architektúry
7. Dejiny zdravotníctva, jazyka, literatúry

Ostatným záujemcom o archívne dokumenty (klientom), prevažne pre praktické účely ako napr. vyhľadanie a vyhotovenie kópií stavebných povolení, súdnych rozhodnutí, potvrdení o absolvovaní školy ap. bolo venovaných ešte viac – 173 dní. V tomto čase archivári vyhľadali a predložili 634 dokumentov na základe 517 písomných žiadostí.

Praktické využitie archívnych dokumentov

Príručná odborná archívna knižnica

Obsahuje 5276 skatalogizovaných klasicky a 106 elektronicky –v formáte BACH-knižnica.

Prírastok bol veľmi malý – len 18 zväzkov, pričom všetky boli darované. Archívna knižnica je využívaná prezenčne bádateľmi – až 26 z nich využilo informačné bohatstvo knižnice špecializovanej na históriu. Najviac sa predkladali odborné časopisy, regionálne noviny a zbierky zákonov, ktoré sú v archíve kompletne od roku 1867.

Na všetky práce spojené s knižničným fondom a súčasnou dokumentáciou bolo spotrebovaných 4,5 dňa.

Výskumná, publikačná, kultúrno-osvetová činnosť

Archivári jej venovali 29 dní. Zamerali sa predovšetkým na žiakov a študentov, ktorým prednášali na 33 prednáškach. 28 z nich bolo zameraných na archív ako inštitúciu, vždy spojených s výstavkou najcennejších a najstarších archíválií, 5 prednášok bolo o dejinách slovenčiny, o ekonómii v minulosti, pre informatikov sa uskutočnila prednáška z paleografie, diplomatiky a genealógie.

V októbri 2011 bol Týždeň otvorených dverí zameraných na genealogické bádanie v štátnych matrikách z rokov 1895 – 1906. Pre záujemcov sa uskutočnili prednášky o genealógii ako pomocnej vede historickej.

<i>Kultúrna a osvetová činnosť archívu</i>									
<i>Počet dní na 8.3.</i>	<i>Prednášky</i>		<i>Výstavy</i>		<i>Exkurzie</i>	<i>Spolupráca s médiami</i>			<i>Organizovanie odb. konf., seminárov</i>
	<i>Historické</i>	<i>o archíve</i>	<i>Samostatné</i>	<i>V spolupráci</i>		<i>Rozhlas</i>	<i>TV</i>	<i>film</i>	
	<i>počet</i>	<i>počet</i>	<i>počet</i>	<i>počet</i>	<i>počet</i>	<i>počet</i>	<i>počet</i>	<i>počet</i>	<i>počet</i>
<i>29</i>	<i>5</i>	<i>28</i>	<i>1</i>	<i>-</i>	<i>33</i>	<i>-</i>	<i>1</i>	<i>-</i>	<i>-</i>

Organizačná a riadiaca práca, vzdelávanie, ekonomické a administratívne práce

1 štátny zamestnanec úspešne ukončil vysokoškolské vzdelávanie v odbore história. Na nevyhnutné ekonomické a administratívne práce, správu vlastnej registratúry, ako aj na organizačnú a riadiacu prácu, účasť na školeniach, akvizičnej komisii a seminároch bolo treba 161 dní.

Mgr. Jarmila Balážová, riaditeľka pobočky